

1. Інформаційний портал «Громадське» стаття на тему «Фемінізм — це про рівні права: соціологиня Тамара Марценюк». URL: <https://www.google.com/amp/s/hromadske.ua/amp/posts/feminizm-ce-pro-rivni-prava-sociologinya-tamara-marcsenyuk>;
2. Інформаційний портал жіночої організації «Союз українок». URL: <http://su.in.ua/sample-page/>.
3. Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення рівних прав і можливостей жінок і чоловіків під час проходження військової служби у Збройних Силах України та інших військових формуваннях»;
4. Інформаційний портал «Сегодня», стаття «Не красотой единой: как развивается феминистическое движение в Украине». URL: <https://ukraine.segodnya.ua/ukraine/ne-krasotoy-edinoy-kak-gazvivaetsya-feministicheskoe-dvizhenie-v-ukraine-1297540.html>;
5. Інформаційний портал «Liga 360», стаття «Новий український правопис в кадровій документації». URL: https://biz.ligazakon.net/news/193231_noviy-ukrainskiy-pravopis-v-kadrovyy-dokumentats.

Олексій Кашперський
курсант факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування

Науковий керівник:
к.ю.н. **Ярошенко А.С.**
доцент кафедри
цивільного права та процесу
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ЖІНОЧИЙ РУХ В УКРАЇНІ ВІД НЕЗАЛЕЖНОСТІ ДО СЬОГОДНІ

Перші жіночі організації, боротьби за рівні права з чоловіками, на теренах України, почали з'являтися в другій половині дев'ятнадцятого століття. Поштовхом до цього стало поширення на ній ідей, загальноєвропейського жіночого руху, який у собі поєднував низку суспільних рухів, де ініціаторами та лідерами яких виступали жінки. Даний рух був спрямований проти дискримінації стосовно жінок, суспільних звичаїв та законів, також рух виступав за переосмислення закріплених - патріархальних понять, про роль статі в суспільстві. Метою діяльності вищезазначених організацій була спрямованан на розширення політичних, громадянських прав жінок в суспільстві.

Говорячи про початок жіночої боротьби в Україні, варто зазначити такі історичні дати. Однією з визначених досягнень того часу жіночої боротьби було створення у 1840 році першої жіночої організації на території України. Вона мала назву «Товариство допомоги и вищій жіночій освіті». Головно ціллю цієї організації було отримання дозволу для жінок на отриманні вищої навчальної освіти на рівні з чоловіками. Близько 20 років тривала боротьбі жінок за отримання цього права, та вже в 1860 році, їм було надано дозвіл на отримання вищої навчальної освіти. Варто зазначити, що на цьому їх боротьба не зупинялася, та у 1878 році були засновані «Вищі жіночі курси», ціллю яких якраз було саме надання вищої освіти жінкам[1].

На самому початку шляху незалежності України, її рух за жіночі права також отримав стрімкого поширення. Так були створена велика кількість об'єднань та клубів які відстоювали жіночі права як на загальному, так й на більш вузькому рівні кваліфікації. В якості прикладу можливо підкреслити «Клуб Одеських дам» який об'єднував під своїм началом жінок директорів приватних підприємств та організацій, діячів культури, видатних діячів медиків та архітекторів. Варто зазначити, що тільки наприкінці 90-х років на території країни вже було зареєстровано понад 100 громадянських жіночих об'єднань - регіональних, всеукраїнських та міжнародних[2].

Розвиток жіночого руху в Україні, до останнього часу показує розвиток активізації громадянської діяльності зі сторони жінок, що виростає з актуальних потреб для певного періоду в історії суспільства. Даний різновид жіночого руху, досить таки значимо відрізняється від фемінізму англосаксонського типу, який розвивався в правовому суспільстві й лише в такому суспільстві міг з'витися. Жіночий рух в Україні був направлений на відстоювання прав жінок у громадському житті. Орієнтований він був не на феміністичну перебу-

дову всіх суспільних відносин, що було притриманно фемінізмові англосаксонського типу.

В наш час жіночий рух розвивається стрімко та у повному масштабі, жіночі організації стають політичною та громадською силою, роблять вагомі кроки в розвиванні гендерних студій в Україні. Тому жіночий рух в Україні є досить важливим, так як це є прямим кроком до Європейського суспільства.

1. Богачевська-Хомяк М., Веселова О.М. Енциклопедія історії України. *Жіночий рух в Україні* : Видавництво "Наукова думка", 2005. - 672 с. URL: http://www.history.org.ua/?termin=Zhinochy_rukh_v_Ukraini (дата звернення 23.05.2021).

2. Богачевська-Хом'як М.Д., Кісь Енциклопедія О.Р. сучасної України. *Жіночий рух* : електрон. наук. фховне вид. 2009. URL: http://esu.com.ua/search_articles.php?id=18147 (дата звернення: 23.05.2021).

Вікторія Куш

курсант факультету підготовки фахівців
для підрозділів превентивної діяльності

Науковий керівник:

к.ю.н. Резворович К. Р.

завідувач кафедри

цивільного права та процесу

Дніпропетровського державного

університету внутрішніх справ

ЗАГАЛЬНА ГЕНДЕРНА ПРОБЛЕМАТИКА

Рівноправність жінок і чоловіків відображено в останніх правових документах України. Але насправді реалізація прав і забезпечення рівних можливостей і відповідальності в системі гендерних відносин - це перспектива, стратегія і завдання гендерної трансформації для українського суспільства. Вивчення гендерної ситуації в країні на національному та регіональному рівнях включає збір і аналіз інформації на основі статистичних, соціологічних, медико-соціальних, правових, психологічних та інших методів. В останні роки в Україні активно розвивається гендерна соціологія, зокрема її Емпірика. Вперше результати національного дослідження гендерної проблематики були представлені в публікаціях Є. Плісовського, Н. Лавриненко, Ю. Саєнко (загальнонаціональні опитування 1992, 1994 рр., Проведені дослідними центрами «Демократичні ініціативи» і «СоцісГелап»). [1].

У 1997 році Український інститут соціальних досліджень провів перше спеціальне дослідження з гендерних питань в Україні у формі національного опитування. Опитування проводилося за підтримки Гендерного офісу ПРООН в Україні в рамках проекту «ендуке. У 2002-2003 роках в Україні проводилося дослідження поширення гендерних стереотипів в українських ЗМІ (за підтримки Програми рівних можливостей ООН, Шведського агентства міжнародного розвитку (СНІД) у співпраці з Державним телерадіомовленням). Комітет України [3] і національне опитування «Рівні права і можливості» (Український інститут соціальних досліджень за підтримки Канадсько-українського гендерного фонду) [4]

Дослідження на тему «Гендерні стереотипи та суспільне сприйняття гендерних питань в Українське суспільство» мало велике значення для розвитку гендерної науки. Центр соціальної експертизи Інституту соціології Національної академії наук України за підтримки Програми ООН з рівних можливостей в 2006 році.

Дослідження проводилося на основі трьох методів: загальнонаціонального масового опитування, загальнонаціонального експертного опитування та контент-аналізу друкованих ЗМІ. Результати дослідження дають вичерпну інформацію про стан громадської думки в Україні щодо гендерної ситуації, проявах гендерної нерівності та дискримінації, поширення гендерних стереотипів в українському суспільстві [5]. В останні роки стали застосовуватися соціологічні методи дослідження гендерних проблем. У 2008-2009 роках такі дослідження проводилися за підтримки Програми рівних можливостей та прав жінок.

Розвиток таких досліджень дуже важливо для формування і вдосконалення інформаційно-аналітичних і аналітичних та аналітико-аналітичних та аналітико-аналітичних.

Отже, підіб'ємо деякі висновки із всього вищевказаного, можна спостерігати, що весь світ і Україна у тому числі рухається у напрямку і ліквідуванню гендерною політики